

Założenia prac nad poszczególnymi elementami Planu
ochrony, stan rozpoznania, wstępne wnioski

OPERAT KSZTAŁTOWANIA FUNKCJI TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I EDUKACYJNEJ

W PARKU KRAJOBRAZOWYM „LASY JANOWSKIE”

Zespół autorski Operatu:

dr hab. Teresa Brzezińska-Wójcik, prof. UMCS

dr Łukasz Chabudziński

mgr Beata Chabudzińska

Dotychczasowy stan rozpoznania

Stan rozpoznania poszczególnych komponentów:

**3. OGÓLNE UWARUNKOWANIA KSZTAŁTOWANIA FUNKCJI
TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W PARKU -
zidentyfikowano:**

- **Uwarunkowania wynikające z położenia Parku;**
- **Uwarunkowania prawa powszechnego i miejscowego;**
- **Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych i planistycznych woj. lubelskiego i innych dokumentów ponadlokalnych;**
- **Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych i planistycznych gmin;**
- **Uwarunkowania społeczno-gospodarcze.**

Dotychczasowy stan rozpoznania

Stan rozpoznania poszczególnych komponentów:

Opracowano i zastosowano typologię atrakcji według różnych autorów, m.in. wg Swarbrooke'a (1995) i Lijewskiego i in. (2002)

4. ATRAKCJE W PARKU ISTOTNE DLA ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I EDUKACYJNEJ - zidentyfikowano:

1. Atrakcje naturalne, których walory związane są z fizycznymi cechami środowiska przyrodniczego

- Atrakcje naturalne utworzone przez przyrodę (osobliwości flory i fauny, doliny, źródła i wywierzyska, śródleśne zbiorniki wodne – ok. 29);**
- Atrakcje naturalne utworzone przez przyrodę i człowieka (muzea i zbiory przyrodnicze, arboretum, minizoo, obiekty geokulturowe – ok. 11);**
- Atrakcje naturalne utworzone przez człowieka, ale jego ingerencja nie wpływa na cechy atrakcji (punkty widokowe – łącznie 3);**

Dotychczasowy stan rozpoznania

Stan rozpoznania poszczególnych komponentów:

4. ATRAKCJE PARKU ISTOTNE DLA ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I EDUKACYJNEJ - zidentyfikowano:

2. Dzieła zorganizowane przez człowieka w celu innym niż przyciąganie turystów; z czasem stały się one atrakcjami

- **Obiekty archeologiczne (22)**

- **Sakralne obiekty architektury i budownictwa (cmentarze - łącznie 1)**

3. Obiekty unikatowe (1)

4. Obiekty historyczno-wojskowe (4)

5. Imprezy (3 turystyczne);

6. Walory specjalistyczne (kajakowe, wędkarskie, myśliwskie, inne – łącznie 16);

7. Walory krajobrazowe (synteza).

Dotychczasowy stan rozpoznania

Stan rozpoznania poszczególnych komponentów:

5. ISTNIEJĄCY SYSTEM I INFRASTRUKTURA OBSŁUGI TURYSTYKI, REKREACJI I DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ W PARKU - zidentyfikowano:

- **system obsługi ruchu turystycznego** (m.in. **1** punkt IT);
- **obiekty noclegowe** (**144** miejsca nocleg. w **13** obiektach, gł. agroturystycznych);
- **obiekty gastronomiczne** (**3**);
- **urządzenia i usługi transportowe** (szlaki piesze i rowerowe – 7; konny – 1; kajakowy – 1; ścieżki edukacyjne - 3);
- **bazę edukacyjną** (**4**);
- Obliczono **wskaźniki potencjału i funkcji turystycznej**;
- Określono **rodzaje i formy turystyki**.

Dotychczasowy stan rozpoznania

Zidentyfikowane źródła danych:

- **urzędów gmin** (walory, obiekty, szlaki, bazy - noclegowa i żywieniowa, sportowo-rekreacyjna, imprezy, punkty IT, edukacja)
- **portali rezerwacyjnych i ratingowych** (e-turysta.pl, meteor-turystyka.pl, tripadvisor.com)
- **centralnego wykazu obiektów hotelowych** (<https://turystyka.gov.pl/cwoh/tabela>)
- **centralnych wykazów obiektów zabytkowych** (zabytek.pl, polskiezabytki.pl)
- **centralnego wykazu geostanowisk** (odstąpienia, formy rzeźby terenu, obiekty geokulturowe; <https://cbdgpportal.pgi.gov.pl/geostanowiska/>)
- **centralnego rejestru obiektów i obszarów chronionych** (rezerваты i pomniki przyrody, użytki ekologiczne, obszary Natura 2000; <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf>)
- **Lasów Państwowych** (działalność edukacyjna, infrastruktura dla turystyki i rekreacji)
- **dane GIOŚ** (wyniki monitoringu przyrody)
- **publikacje naukowe**
- **dane udostępnione przez Park Krajobrazowy „Lasy Janowskie”**

Prace diagnostyczne realizowane na potrzeby Planu ochrony

Zweryfikowano

- lokalizację oraz nazewnictwo atrakcji w Parku, istotnych dla rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i edukacyjnej;

Zidentyfikowano

- istniejący system infrastruktury obsługi turystów, rekreacji i działalności edukacyjnej w Parku;

Zidentyfikowano

- zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne dla Parku wynikające z istnienia i rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i edukacyjnej;

Zdefiniowano

- propozycje możliwych sposobów eliminacji lub ograniczenia zagrożeń;

Opracowano i wdrożono

- procedurę zbiorczej waloryzacji atrakcyjności turystycznej, rekreacyjnej i edukacyjnej Parku.

Zidentyfikowane problemy i zagrożenia dla funkcji turystycznej, rekreacyjnej i edukacyjnej w PKLJ

1. Ubóstwo wód w Parku

- Duży pobór wody przez zbiorowiska leśne oraz stawy

2. Podział obszaru Parku przez trasę szybkiego ruchu

- Kolizja trasy szybkiego ruchu ze szlakami rowerowymi i pieszymi
- Utrata walorów turystycznych Parku jako całości

3. Wewnętrzna dostępność komunikacyjna

- Brak parkingów na wlotach szlaków do Parku
- Niska/brak liczba połączeń komunikacji zbiorowej
- Utrudniona dostępność do atrakcji, walorów w Parku ze względu na długie dojazdy drogami leśnymi, na których obowiązuje zakaz wjazdu dla pojazdów spalinowych

Zidentyfikowane problemy i zagrożenia dla funkcji turystycznej, rekreacyjnej i edukacyjnej w PKLJ

4. Oznakowanie szlaków

- **Słabe oznakowanie szlaków i ścieżek rowerowych na peryferiach Parku**
- **Błędne oznakowanie szlaków oraz ścieżek**

5. Infrastruktura turystyczna

- **Słaby stan niektórych elementów infrastruktury turystycznej**
- **Nierównomierne rozmieszczenie infrastruktury turystycznej**

Cele do osiągnięcia w wyniku realizacji Planu ochrony *(ocena wstępna do dyskusji)*

- 1. Rozwiązanie problemu niedostatku wód podziemnych poprzez zaplanowanie i budowę odpowiedniej infrastruktury do przesyłu wody, zwłaszcza do wschodniej części Parku**
- 2. Rozwiązanie problemu kolizyjności przebiegu trasy szybkiego ruchu z rowerowymi i pieszymi szlakami turystycznymi**
- 3. Kreowanie produktów turystycznych**
- 4. Ochrona walorów krajobrazowych Parku**
- 5. Budowa interaktywnego systemu informacji turystycznej**

Zagadnienia do dyskusji w kolejnych etapach prac nad Planem ochrony

- 1. Zwiększanie świadomości ekologicznej lokalnych społeczności w otoczeniu Parku w zakresie konieczności zachowania bogactwa przyrodniczego jako dziedzictwa i dobra wspólnego;**
- 2. Ochrona elementów abiotycznych przed nadmiernym ruchem turystycznym, zwłaszcza aktywności typu off road (Gościniec Biłgorajski, wydmy na prywatnych działkach) lub imprezy masowe (np. Święto Karpia na Malińcu);**
- 3. Problem oczyszczania ścieków oraz jakości wód powierzchniowych i podziemnych w miejscowościach z coraz większą liczbą obiektów agroturystycznych;**
- 4. Problem błędnych oznaczeń szlaków: teren vs materiały promocyjne i kartograficzne;**
- 5. Nowe formy spędzania czasu np. łowiska komercyjne (Maliniec).**